

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กมล พลวัน. ลิติมมนุษย์ชนกับสหประชาชาติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์การเวก,
2520.

กมล สายประดิษฐ์. เรื่องของเข และศรีบูรพาภิรมย์.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2529.

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. ลัทธิเศรษฐกิจการเมือง. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
2526.

ฉน ประภาวิวัฒน์. "กมล สายประดิษฐ์กับคณะนักประพันธ์กลุ่ม "สุภาพบุรุษ",
โลกหนังสือ. (พฤศจิกายน 2531).

เฉลิมเกียรติ มิววอล. ความคิดทางการเมืองของปรีดี พนมยงค์. บทความประกอบ
การสัมมนา ที่ศตวรรษธรรมศาสตร์ 2477-2527 เอกสารวิชาการหมายเลข
เลข 48 กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2527.

ชัย กิจธรรม. ประชาธิปไตยและสังคมนิยม : วิวัฒนาการของเอกภาพแห่งหลักการ
มนุษยนิยม. เอกสารทางวิชาการหมายเลข 35 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2529.

ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. การเมืองมนุษย์ : รัฐศาสตร์ทวนกระแส. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2528.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์กับการเมืองไทย.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2523.

_____ . อุดมการณ์ทางการเมือง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2523.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช และ ชัคติยา กรรณสูต. เอกสารการเมืองการปกครองไทย พ.ศ.
2417-2477. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

ธงชัย พึ่งกันไทย. "ลัทธิคอมมิวนิสต์และนโยบายต่อต้านของรัฐบาลไทย พ.ศ. 2468-2500," วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

นพนิธิ สุริยะะ, สิทธิมนุษยชน, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

นภาพร อติวานิชพงศ์, พัฒนาการความคิด เศรษฐศาสตร์การเมืองไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2475-ปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สร้างสรรค์, 2531,

ประกาศ วัชรารักษ์. สุภาพบุรุษนักประพันธ์, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2531.

ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์และฉลาดชาย รมิตาจนท์. ลัทธิมาร์กซ์และสังคมนิยม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แสงรุ่งการพิมพ์, 2524.

พรภิรมย์ เอี่ยมธรรม. บทบาททางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย (2475-2488). กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

พระราชวรานี พุทธิธรรม, กรุงเทพมหานคร : คำนสุทธาการพิมพ์, 2529.

พ่ายห์ ไรจนวิภาส. ยุคทมิฬ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสารมวลชน, 2532,

ยศ วัชรเสถียร. "มูลเหตุที่ศรีบูรพาเขียนเรื่อง "สงครามชีวิต," โลกหนังสือ (พฤศจิกายน 2522).

_____ . กุหลาบ สายประดิษฐ์ : ศรีบูรพาที่ข้าพเจ้ารู้จัก. กรุงเทพมหานคร : หักดีโสภาการพิมพ์, 2525.

รุ่งวิทย์ สุวรรณอภิชน. "จะอ่านอะไร จะอ่านทำไม," ชีวิต : หนังสือเล่มที่อ่านไม่จบ. กรุงเทพมหานคร : มิตรนราการพิมพ์, 2524.

_____ . ศรีบูรพา ศรีแห่งวรรณกรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : รุ่งแสงการพิมพ์, 2532.

วารินทร์ วงศ์หาญเขาว์. สงครามความคิด. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ทิพเมศ, ไม่ทราบปีที่พิมพ์.

- วาณิช พลวิงกาญจน์. สี่มหาอำนาจกับการตีความลัทธิมนุษยชน. กรุงเทพมหานคร :
 ประจักษ์การพิมพ์, 2521.
- วิสุทธิ โทธิแทน, ประชาธิปไตย : แนวความคิดและตัวแบบประเทศไทยประชาธิปไตยใน
 อุดมคติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.
- วิทยา สุจริตธนารักษ์, "ลักษณะเด่นของความคิดทางการเมืองของไทย : ข้อสังเกต
 เบื้องต้น." รัฐศาสตร์สาร. ฉบับพิเศษ ครมรอบ 12 ปี กรุงเทพมหานคร :
 อมรินทร์ พรินต์ติ้ง กรุ๊ป, 2530.
- "ศรีบูรพา" (นามแฝง). "คิดถึง ป. บุรณศิลป์." แต่ผู้ที่ไม่จากไป. หนังสือที่ระลึก
 ในงานสถาปนากิจศพ ป. บุรณศิลป์ (19 ธันวาคม 2496).
- _____ . "ประสมการณ์ของนักเขียนผู้หนึ่ง," สารธาร. (5 กันยายน 2501).
- _____ . แลไปข้างหน้า. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2526.
- สมบัติ จันทรวงศ์ (บรรณาธิการ). ปรัชญาการเมืองสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521.
- สมบัติ จันทรวงศ์ และ ชัยอนันต์ สมุทวณิช, ความคิดทางการเมืองและสังคมไทย.
 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2523.
- เสถียร จันทิมาธร. สายธารวรรณกรรมเพื่อชีวิตของไทย. กรุงเทพมหานคร :
 เรือนแก้วการพิมพ์, 2525.
- เสน่ห์ จามริก. พัฒนาการลัทธิมนุษยชนในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร :
 รวมคอมพิว, 2531.
- เสน่ห์ จามริก. (แปล). ความคิดทางการเมือง : จากเพลโตถึงปัจจุบัน. กรุงเทพ
 มหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522.
- เสลา เระระรุจิ. หนังสือพิมพ์ไทย. พระนคร โรงพิมพ์อักษรบริการ,
 2510.
- สุกัญญา ศีรวณิช. หนังสือพิมพ์ไทย จากปฏิวัติ 2475 สู่ปฏิวัติ 2516. กรุงเทพ
 มหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- สุจิต บุญบงการ. "ความคลี่คลายทางการเมือง," สังคมไทยใน 200 ปี. กรุงเทพ
 มหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2526.

สุภัทร สุคนธาภิรมณ์. "รำลึกถึงคุณกุหลาบ สายประดิษฐ์," รำลึกถึง "ศรีบูรพา".

นนทบุรี สำนักพิมพ์สันติธรรม, 2528.

สุภา ศิริमानนท์. "ศรีบูรพา นัก น,ส,พ. จากตำนานสุภาพบุรุษ," บ้านไม้รั้วไทร.

(มีนาคม 2531).

สุพงษ์ ชัยนาม. มาร์กซ์และสังคมนิยม. กรุงเทพมหานคร : แสงรุ่งการพิมพ์,

2524.

"สุรียา" (นามแฝง). ลัทธิประชาธิปไตย, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวรรณภูมิ,

2521,

อรศรี งามวิทยาพงศ์, รวมจดหมายโต้ตอบระหว่างท่านพุทธทาสภิกขุกับศรีบูรพา.

กรุงเทพมหานคร : พงษ์พานิชปริทัศน์, 2529.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

โดยการที่ยอมรับนับถือเกียรติศักดิ์ประจำตัวและสิทธิเท่าเทียมกัน และโอนมิได้
ของบรรดาสมาชิกทั้งหลายแห่งครอบครัวมนุษย เป็นหลักมูลแห่งอิสรภาพ ความยุติธรรม
และสันติภาพในโลก

โดยที่การไม่นำพาและการเหยียดหยามต่อสิทธิมนุษยชน ยังผลให้มีการกระทำ
อันป่าเถื่อน ซึ่งเป็นการละเมิดมโนธรรมของมนุษยชาติอย่างร้ายแรง และได้มีการ
ประกาศว่าสิทธิอันสูงสุดของสามัญชนได้แก่ ความต้องการให้มนุษย์มีชีวิตอยู่ในโลกด้วย
อิสรภาพในการพูดและความเชื่อมั่น และอิสรภาพพ้นจากความหวาดกลัว และความต้อง
การ

โดยที่เป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่สิทธิมนุษยชนควรได้รับความคุ้มครองโดยหลักบังคับ
ของกฎหมาย ถ้าไม่ประสงค์จะให้คนตกอยู่ในบังคับให้หันเข้าหาการขบถขัดขืนต่อพระราชย์
และการกดขี่เป็นวิถีทางสุดท้าย

โดยที่ เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมวิวัฒนาการแห่งสัมพันธ์ไมตรีระหว่าง
นานาชาติ

โดยที่ ประชากรแห่งสหประชาชาติได้ยืนยันไว้ในกฎบัตรถึงความเชื่อมั่นในสิทธิ
มนุษยชนอันเป็นหลักมูล ในเกียรติศักดิ์และคุณค่าของมนุษย์ และในสิทธิเท่าเทียมกันของ
บรรดาชายและหญิง และได้ตกลงใจที่จะส่งเสริมความก้าวหน้าทางสังคมและมาตรฐาน
แห่งชีวิตที่ดีขึ้น ในด้านอิสรภาพอันกว้างขวางยิ่งขึ้น

โดยที่ รัฐสมาชิกต่างปฏิญาณจะให้บรรลุถึงซึ่งการส่งเสริมการเคารพ และการ
ปฏิบัติตามหลักสากลต่อสิทธิมนุษยชนและอิสรภาพหลักมูล โดยร่วมมือกับสหประชาชาติ

โดยที่ ความเข้าใจร่วมกันในสิทธิและอิสรภาพเหล่านี้ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้
ปฏิญญานี้สำเร็จผล เต็มสมบูรณ์

ฉะนั้น บัดนี้ สมัชชาจึงประกาศว่า

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนนี้ เป็นมาตรฐานร่วมกันแห่งความสำเร็จสำหรับ

บรรดาประชากร และประชาชาติทั้งหลาย เพื่อจุดหมายปลายทางที่ว่า เอกชนทุกคนและองค์การของสังคมทุกองค์การ โดยการรำลึกถึงปฏิญญานี้เป็นเบื้องต้น จะบากบั่นพยายามด้วยการสอนและศึกษา ในอันที่จะส่งเสริมการเคารพสิทธิและอิสรภาพ เหล่านี้และด้วยมาตรการอันก้าวหน้าทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ในอันที่จะให้มีการยอมรับนับถือและการปฏิบัติตามโดยสากลและอย่าง เป็นผลจริงจัง ทั้งในบรรดาประชาชนของรัฐสมาชิกด้วยกันเอง และในบรรดาประชาชนของดินแดนที่อยู่ใต้อำนาจแห่งรัฐนั้น ๆ

ข้อ 1. มนุษย์ทั้งหลายเกิดมามีอิสระและเสมอภาคกันในเกียรติศักดิ์และสิทธิ ต่างมีเหตุผลและมโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันด้วยเจตนารมณ์แห่งภราดรภาพ

ข้อ 2. (1) ทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสรภาพ บรรดาที่กำหนดไว้ในปฏิญญานี้ โดยปราศจากความแตกต่างไม่ว่าชนิดใด ๆ ดังเช่น เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น เผ่าพันธุ์แห่งชาติ หรือสังคม ทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานะอื่น ๆ

(2) อนึ่งจะไม่มีใครมีความแตกต่างใด ๆ ตามมูลฐานแห่งสถานะทางการเมือง ทางการเมือง การศาล หรือทางการระหว่างประเทศของประเทศหรือดินแดนที่บุคคลสังกัด ไม่ว่าดินแดนนี้จะเป็นเอกราชอยู่ในความพิทักษ์ มิได้ปกครองตนเอง หรืออยู่ภายใต้การจำกัดอธิปไตยใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้อ 3. คนทุกคนมีสิทธิในการดำรงชีวิต เสรีภาพ และความมั่นคงแห่งตัวคน

ข้อ 4. บุคคลใด ๆ จะถูกยึดเป็นทาส หรือต้องภาระจำยอมไม่ได้ ความเป็นทาสและการค้าทาสเป็นอันห้ามขาดทุกรูป

ข้อ 5. บุคคลใด ๆ จะถูกทรมานหรือได้รับผลประโยชน์ หรือการลงโทษที่โหดร้ายผิดมนุษยธรรมหรือต่ำช้าไม่ได้

ข้อ 6. ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับนับถือว่า เป็นบุคคลตามกฎหมายทุกแห่งหน

ข้อ 7. ทุกคนเสมอภาคตามกฎหมาย และมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของกฎหมายเท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกันจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ อันเป็นการล่วงละเมิดปฏิญญานี้ และจากการยุยงให้เกิดการเลือกปฏิบัติดังกล่าว

ข้อ 8. ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับบำนาญอัน เป็นผลจริงจังกจากศาลที่มีอำนาจแห่งชาติ
ต่อการกระทำอันละเมิดสิทธิหลักมูล ซึ่งตนได้รับตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ข้อ 9. บุคคลใดจะถูกจับกุม กักขัง หรือ เนรเทศไปต่างถิ่นโดยพลการไม่ได้

ข้อ 10. ทุกคนมีสิทธิโดยเสมอภาคเต็มที่ในอันที่จะได้รับการพิจารณาที่เป็น
ธรรม และเปิดเผยจากศาลที่อิสระและเที่ยงธรรม ในการกำหนดสิทธิและหน้าที่ของตน
และการกระทำผิดอาชญาใด ๆ ที่ถูกกล่าวหา

ข้อ 11. (1) ทุกคนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางอาญา มีสิทธิที่จะได้รับการ
สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์ จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่ามีผิดตามกฎหมายในการพิจารณาเปิดเผย
ซึ่งตนได้รับหลักประกันบรรดาที่จำเป็นสำหรับการดำเนินคดี

(2) จะถือบุคคลใด ๆ ว่ามีความผิดทางอาญา เนื่องด้วยการกระทำ
หรือละเว้นใด ๆ อันมิได้จัดเป็นความผิดทางอาชญาตามกฎหมายแห่งชาติหรือกฎหมายระหว่าง
ประเทศ ในขณะที่ได้กระทำการนั้นขึ้นไม่ได้ และจะลงโทษอันหนักกว่าที่ใช้อยู่ในขณะที่ได้
กระทำความผิดทางอาชญาขึ้นไม่ได้

ข้อ 12. บุคคลใด ๆ จะถูกแทรกสอดโดยพลการในความเป็นอยู่ส่วนตัวใน
ครอบครัว ในเคหสถานหรือในการสื่อสาร หรือจะถูกหลบหลู่ในเกียรติยศและชื่อเสียงไม่
ได้ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของกฎหมายต่อการแทรกสอดหรือการหลบหลู่ดัง
กล่าวนั้น

ข้อ 13. (1) ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งการเคลื่อนไหวและสถานที่อยู่ภายใน
เขตของแต่ละรัฐ

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะออกจากประเทศใด ๆ ไป รวมทั้งประเทศ
ของตนเองด้วยและจะกลับยังประเทศตน

ข้อ 14. (1) ทุกคนมีสิทธิที่จะแสวงหา และที่จะได้อาศัยพำนักในประเทศ
อื่น เพื่อลี้ภัยจากการประหัตประหาร

(2) จะอ้างสิทธินี้ไม่ได้ ในกรณีที่มีการดำเนินคดีสืบเนื่องอย่างแท้
จริงมาจากความผิดที่มีใช้ทางการเมือง หรือจากการกระทำอันขัดต่อวัตถุประสงค์และหลัก
การของสหประชาชาติ

ข้อ 15. (1) ทุกคนมีสิทธิในการถือสัญชาติหนึ่ง
 (2) บุคคลใด ๆ จะถูกตัดสัญชาติของตนโดยผลการ หรือถูกปฏิเสธสิทธิที่จะเปลี่ยนสัญชาติไม่ได้

ข้อ 16. (1) ชายและหญิงที่มีอายุเต็มบริบูรณ์แล้วมีสิทธิที่จะทำการสมรส และจะก่อตั้งครอบครัวโดยปราศจากการจำกัดใด ๆ อันเนื่องจากเชื้อชาติ สัญชาติ หรือศาสนา ต่างมีสิทธิเท่าเทียมกันในการสมรส ระหว่างการสมรสและในการขาดจากการสมรส

(2) การสมรสจะกระทำกันก็แต่ด้วยความยินยอมโดยอิสระ และเต็มทีของผู้ที่เจตนาและจะเป็นคู่สมรส

(3) ครอบครัวเป็นหน่วยธรรมชาติและ... จึงสังคมและมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากสังคมและรัฐ

ข้อ 17. (1) ทุกคนมีสิทธิที่จะเป็นเจ้าของทรัพย์สินโดยลำพังตนเอง เช่นเดียวกันโดยร่วมกับผู้อื่น

(2) บุคคลใด ๆ จะถูกริบทรัพย์สินโดยผลการไม่ได้

ข้อ 18. ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความคิดโนธรรมและศาสนา สิทธินี้รวมถึงอิสรภาพในการเปลี่ยนศาสนาหรือความเชื่อถือ และอิสรภาพในการที่จะประกาศศาสนาหรือความเชื่อถือของตนโดยการสอน การปฏิบัติ การสักการบูชา และการประกอบพิธีกรรม ไม่ว่าจะโดยลำพังตนเอง หรือในประชาคมร่วมกับผู้อื่น และเป็นการสาธารณะหรือส่วนบุคคล

ข้อ 19. ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความเห็นและการแสดงออก สิทธินี้รวมถึงอิสรภาพในการที่จะถือเอาความเห็นโดยปราศจากการแทรกสอด และที่จะแสวงหา รับและแจกจ่ายข่าวสารและความคิดเห็นไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ และโดยไม่คำนึงถึงเขตแดน

ข้อ 20. (1) ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งการร่วมประชุมและการตั้งสมาคมโดยสันติ

(2) บุคคลใด ๆ จะถูกบังคับให้สังกัดสมาคมหนึ่งสมาคมใดไม่ได้

ข้อ 21. (1) ทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในรัฐบาลของประเทศตน จะเป็นโดยตรงหรือโดยผ่านทางผู้แทน ซึ่งได้เลือกตั้งโดยอิสระ

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะ เข้าถึงบริการสาธารณะในประเทศของตน โดยเสมอภาค

(3) เจตจำนงของประชาชนจะต้อง เป็นมูลฐานแห่งอำนาจของรัฐบาล เจตจำนงนี้จะต้องแสดงออกทางการเลือกตั้งตามกำหนดเวลา และอย่างแท้จริงซึ่งอาศัยการออกเสียงโดยทั่วไปและเสมอภาค และการลงคะแนนลับหรือวิธีการลงคะแนนโดยอิสระอย่างอื่นทำนองเดียวกัน

ข้อ 22. ทุกคน ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคมมีสิทธิในความมั่นคงทางสังคมและมีสิทธิในการบรรลุถึงสิทธิทางเศรษฐกิจ ทางสังคม และทางวัฒนธรรม อันจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ เกียรติศักดิ์ของตน และการพัฒนาบุคคลิกภาพของตนอย่างอิสระ ทั้งนี้โดยความเพียรพยายามแห่งชาติ และโดยความร่วมมือระหว่างประเทศ และตามระบอบการและทรัพยากรของแต่ละรัฐ

ข้อ 23. (1) ทุกคนมีสิทธิในการงานในการเลือกงานโดยอิสระ ในเงื่อนไขอันยุติธรรมและเป็นประโยชน์แห่งการงาน และในการคุ้มครองต่อการว่างงาน

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับเงินค่าจ้างเท่าเทียมกัน สำหรับงานที่เท่าเทียมกันโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ

(3) ทุกคนที่ทำงานมีสิทธิที่จะได้รับเงินจ้างที่ยุติธรรมและเป็นประโยชน์ที่จะให้ประกันแก่ตนเองและครอบครัวแห่งตน ซึ่งความเป็นอยู่อันคู่ควรแก่เกียรติศักดิ์ของมนุษย์ และถ้าจำเป็นก็ต้องได้รับวิธีทางคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ เพิ่มเติมด้วย

(4) ทุกคนมีสิทธิที่จะจัดตั้งและที่จะ เข้าร่วมสหพันธกรรมกร เพื่อความคุ้มครองแห่งผลประโยชน์ของตน

ข้อ 24. ทุกคนมีสิทธิในการพักผ่อนและเวลาว่าง รวมทั้งการจำกัดเวลาทำงานตามสมควร และวันหยุดงาน เป็นครั้งคราวโดยได้รับเงินจ้าง

ข้อ 25. (1) ทุกคนมีสิทธิในมาตรฐานการครองชีพอันเพียงพอสำหรับสุขภาพและความเป็นอยู่ดีของตนและครอบครัว รวมทั้งอาหาร เครื่องนุ่งห่มที่อยู่อาศัย และการดูแลรักษาทางแพทย์ และบริการทางสังคมที่จำเป็น และมีสิทธิในความมั่นคงยามว่างงาน เจ็บป่วยพิการ เป็นหม้าย วัยชรา หรือขาดอาชีพอื่นในพฤติการณ์ที่นอก

เหนืออำนาจของคน

(2) มารดาและเด็กมีสิทธิที่จะรับการดูแลรักษาและการช่วยเหลือเป็นพิเศษ เด็กทั้งปวงไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกสมรส จะต้องได้รับการคุ้มครองทางสังคม เช่นเดียวกัน

ข้อ 26. (1) ทุกคนมีสิทธิในการศึกษา การศึกษาจะต้องให้เปล่าอย่างน้อยในชั้นประถมศึกษาและการศึกษาชั้นหลักสูตร การประถมศึกษาจะต้องเป็นการบังคับ การศึกษาทางเทคนิคและวิชาอาชีพจะต้องเป็นอันเปิดโดยทั่วไป และการศึกษาชั้นสูงขึ้นไปก็จะต้องเป็นอันเปิดสำหรับทุกคน เข้าได้ถึงโดยเสมอภาคตามมูลฐานแห่งคุณวุฒิ

(2) การศึกษาจะได้จัดไปในทางพัฒนาบุคคลิกภาพของมนุษย์อย่างเต็มที่ และถึงความเคารพต่อสิทธิมนุษยชน และอิสรภาพหลักมูลใหม่คงแข็งแรง จะต้องส่งเสริมความเข้าใจขันติธรรมและมิตรภาพระหว่างบรรดาประชาชาติ กลุ่มเชื้อชาติหรือศาสนา จะต้องส่งเสริมกิจกรรมของสหประชาชาติ เพื่อการธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ

(3) บิดามารดา มีสิทธิเบื้องต้นที่จะเลือกชนิดของการศึกษา อันจะให้แก่บุตรของตน

ข้อ 27. (1) ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมในชีวิตทางวัฒนธรรมของประชาคม โดยอิสระ ที่จะบันเทิงใจในศิลปะและที่จะมีส่วนในความรุดหน้า และคุณประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองผลประโยชน์ทางศีลธรรม และทางวัตถุ อันเป็นผลจากประดิษฐกรรมใด ๆ ทางวิทยาศาสตร์ วรรณกรรม และศิลปกรรม ซึ่งตนเป็นผู้สร้าง

ข้อ 28. ทุกคนมีสิทธิในระเบียบทางสังคมและทางระหว่างประเทศ ซึ่งจะ เป็นทางให้สำเร็จผล เต็มที่ตามสิทธิและอิสรภาพดังกล่าวในปฏิญญานี้

ข้อ 29. (1) ทุกคนมีหน้าที่ต่อประชาคม ด้วยการพัฒนาบุคคลิกภาพของตน โดยอิสระและเต็มที่ จะกระทำได้ก็แต่ในประชาคมเท่านั้น

(2) ในการใช้สิทธิและอิสรภาพแห่งตน ทุกคนตกอยู่ในบังคับของข้อจำกัดเพียงเท่าที่ได้กำหนดลงโดยกฎหมายเท่านั้น เพื่อประโยชน์ที่จะได้มาซึ่ง

การรับนับถือและเคารพสิทธิและอิสรภาพของผู้อื่นตามสมควร และที่จะเผชิญกับความ
เรียกร้องต้องการอันเที่ยงธรรมของ ศิลธรรม ความสงบเรียบร้อยของประชาชน
และสวัสดิการทั่วไปในสังคมประชาธิปไตย

(3) สิทธิและอิสรภาพเหล่านี้จะใช้ขัดต่อวัตถุประสงค์ และหลัก
การของสหประชาชาติไม่ได้ ไม่ว่าในกรณีใด ๆ

ที่มา : เจลิม เกียรติ ศิวานวล, ปรัชญาสิทธิมนุษยชนและพันธกรณีในสังคมไทย, หน้า
112-119.

ภาคผนวก ข.

ผลงานวรรณกรรมของกุหลาบ สายประดิษฐ์ เท่าที่ค้นพบแล้วมีดังนี้

ปี พ.ศ. 2467

ต้องแจวเรือจ้าง (กลอน 6)

คมสวาทพาคจิต

ปี พ.ศ. 2469

ลักษณะบุดูชน (อินทรวีเชียรฉันท)

อะไรกัน ?

ปี พ.ศ. 2470

คำปฏิญาณของชายที่มีเมียแล้ว (กลอน 6)

ปี พ.ศ. 2471

ลูกผู้ชาย

โลกสันนิวาส

หัวใจปรารถนา

ปี พ.ศ. 2472

ปราบทยศ

ลูกพี่ลูกน้อง

เล่นกับไฟ

ไขข้อหุ่นใจ โดย "สิ้นใจ"

ปี พ.ศ. 2473

มารมนุษย์

อำนาจใจ

แสนรักแสนแค้น

ปี พ.ศ. 2474

มนุษย์ภาพ

ใครจะเป็นคนพิง

ปี พ.ศ. 2475

สงครามชีวิต

หลังปี พ.ศ. 2475

ชีวิตหม่อมเจ้าอากาศฯ ในโลกหนังสือ

ปี พ.ศ. 2476

ลาก่อนรัฐธรรมนูญ

ก่อนปี พ.ศ. 2477

ทำงาน-ทำเงิน

ผู้ที่มาจากโลกบริสุทธิ์

เพื่อนต่างเพศ

ตายหนแรก

ความรักของปูลุชน

คืนที่ลืมไม่ได้

ปี พ.ศ. 2477

พจณยาป

ปี พ.ศ. 2478

แห่งทอง

ข้างขึ้นข้างแรม

แม่ทำอะไรบ้างหนอ

ปี พ.ศ. 2480

ก่อนแต่งงาน

ต่อหน้าความตาย

ข้างหลังภาพ

ปี พ.ศ. 2481

นอบ

ปี พ.ศ. 2482

สิ่งที่ชีวิตต้องการ

นิด ๆ หน่อย ๆ

หนังสือพิมพ์

รัฐธรรมนูญประชาธิปไตย

ระหว่างปี พ.ศ. 2482-2484

ป่าในชีวิต

ปี พ.ศ. 2484

เบื้องหลังการปฏิวัติ 2475

หนังสือพิมพ์ในประเทศไทยโดย

นางแมวกับสาธิตา

ปี พ.ศ. 2485

สุนทรีย

เรื่องของเขา

เรื่องของเขา

เรื่องของเขา

เรื่องของเขา

นะไปเลียน

ชื่นใจ

ปี พ.ศ. 2486

นพพร-เกียรติ

ปี พ.ศ. 2487

บทบาทอันหนึ่งในชีวิตการหนังสือพิมพ์ของฉัน

ข้อคิดเกี่ยวกับนวนิยาย

ปี พ.ศ. 2488

บรรณพิภพของเรา

ปี พ.ศ. 2489

สระสวาท (แปล)

ไปสู่ความระงับระงับแห่งจักรวาลนั้น

ปี พ.ศ. 2492

แม่ยอดยุดี
 แกะที่พลัดฝูง
 นักบุญจากซานตัน
 กลับมาหาแม่
 ยิววนว่า เทว
 มหานุรุชของจินทิมา
 เขาเลือกกลับมาเรเนในสยาม
 ชุนยัด เซ็น (แปล)
 เรื่องของเขา (จิตรกรชาวไร่)
 เรื่องของเขา
 เรื่องของเขา
 สหบาล งาน (ปาฐกถา)

ระหว่างปี พ.ศ. 2492-2493

บทความการเมือง 18 บท (ตีพิมพ์ใน "อักษรสาส์น" รายเดือน)

ปี พ.ศ. 2493

คนพวกนั้น
 คำขานรับ
 ขอแรงหน่อยเถอะ
 อ้ายหนูหลงทาง
 ในยามถูกเนรเทศ (แปล)
 ชีวิตสอนอะไรแก่ข้าพเจ้า (แปล)
 ชีวิตแบบออสเตรเลีย (ปาฐกถา)
 ดูนักศึกษา มธก. ด้วยแว่นขาว
 จนกว่าเราจะพบกันอีก
 ข้าพเจ้าได้เห็นมา เล่ม 1

ปี พ.ศ. 2494

ประกายใหม่ในดวงตาของเขา

ข้าพเจ้าได้เห็นมา เล่ม 2

ปี พ.ศ. 2495

อุพรหมแห่งเกาะลอย

เขาคี

เขาถูกบังคับให้เป็นทวนใจ (แปลและเรียบเรียง)

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับฐานะของสตรีตามที่เป็นมาในประวัติศาสตร์ (ปาฐกถา)

เทียนวรรณ... บุรุษรัตนของสามัญชน

ปี พ.ศ. 2496

คิดถึง ป. บุรณศิลป์

ปี พ.ศ. 2497

กำเนิดครอบครัวของมนุษยชาติ

ระเบียบสังคมของมนุษย์

จาก "ศรีบูรพา" ถึง "หลวงสารานุกรมระพันต์"

ระหว่างปี พ.ศ. 2498-2500

แลไปข้างหน้า

ปี พ.ศ. 2499

ชุดเพลงประชาธิปไตย

การเมืองที่มีธรรมะ

ความเคารพและปฏิบัติตามมติมหาชน

ระหว่างปี พ.ศ. 2499-2500

อุดมธรรม

สนทนาเรื่องพุทธศาสนา

ปี พ.ศ. 2500

แม่ (แปล)

การบูชาอันสูงสุด

การเมืองของประชาชน

อาชญากรรมผู้ปล้นยกพิราบ (กลอนเปล่า)

ในศัคนานต์แห่งวรรณกรรมไทยได้สูญเสียชนกอินทรีไปยังตัวหนึ่ง

จากเพื่อนนักประพันธ์

บทเขียนจากอดีต

ผู้รังสรรค์ประวัติศาสตร์

ความร่ำรวยในวันชาติ

เพื่อควมยุติธรรมและความสัตย์ความจริง

เพื่อประชาธิปไตย

ปี พ.ศ. 2501

ไปสหภาพโซเวียต

ในกระแสแห่งความเปลี่ยนแปลง

การนับถือพุทธศาสนาที่ถูกต้องตามพุทธประสงค์ (ปาฐกถา)

ประสบการณ์ของนักเขียนผู้หนึ่ง

ประโยชน์ของการติดต่อเรียนรู้จากกัน

ไม่ทราบปี พ.ศ.

พินางกำนัล

จาก "ศรีบูรพา" ถึง "ร.จันทพิมพะ"

คนขับรวางคนใหม่ (กลอน 6)

อาหารแห่งชีวิต

เสียขวัญ-เสียคน

คนคิด

ประวัติผู้เขียน

นายสมชัย ศรีเจริญเวช เกิดเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2502 ที่อำเภอ
บึงปรือราษฎร์ธานี กรุงเทพมหานคร จบปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง
จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2526 ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว.